SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 23. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 5, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го ЛЮТОГО 1992. Ч. 23. РІК XCIX.

ПОЛЯКИ ВШАНУВАЛИ ВЛАДИКУ МСТИСЛАВА

„Україна і Польща мають виконувати велику місію на сході Європи. Без українсько-польської співпраці не може бути стабільности у цьому регіоні", — заявив глава Української Автокефальної Православної Церкви, Патріярх Київський і всієї України Мстислав на церемонії вручення йому „Хреста за участь у війні 1918-21 років".

Цю нагороду йому вручив 21-го січня генеральний консул Польщі у Києві Ришард Польковський. Принагідно він нагадав заслуги у польсько-українському діялозі 1930-1939 років депутата польського сейму від селян Волині Степана Скрипника. Таке ім'я і прізвище носив Владика Мстислав до прийняття ним духовного сану.

94-річний патріярх удостоєний військової відзнаки як учасник польсько-совєтської війни 1920 року. Тоді молодий офіцер — племінник Симона Петлюри служив у Шостій українській дивізії, яка разом з польським військом билася під Замостям з Першою кінною армією червоних.

„Україна і Польща повинні співпрацювати. Будуть вони разом — жоден ворог їм не буде страшний", — ствердив Патріярх. Він говорив гарною польською мовою. Церемонія відбулася у готелі „Київ", де мешкає Владика, і проходила в надзвичайно теплій атмосфері.

Патріярх Мстислав розмовляв з журналістами, висловив свої думки щодо сучасної ситуації в Україні і в світі.

ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ Д. РЕБЕТ

Ню Йорк. — Організація Українських Націоналістів за кордоном та Світова Федерація Українських Жіночих Організацій влаштовують жалібні сходини для вшанування св. п. Дарії Ребет в 40-ий день смерти покійної. Сходини відбудуться в неділю, 9-го лютого, о год. 2-ій по полудні в домі НТШ в Ню Йорку, 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями. В програмі братимуть участь мгр Олександра Процюк, д-р Анатоль Камінський, Надія Світлична, Юрій Харенко.

Г. Черінь і О. Муць нагороджені в конкурсі

Торонто (СФУЖО) — Жюрі XII Конкурсу СФУЖО ім. Марусі Бек, у складі С. Кузьменко, Т. Гороховичі Я. Зорич, проголосило вислід конкурсу надісланих оповідань на тему „Сучасність очима українки". Признано нагороди:

I-ша нагорода письменниці і поетесі Ганні Черінь за оповідання п.н. „Заручини";

II-га нагорода Олі Муць за оповідання „Любов, яка не хотіла вмирати".

Й. Сірка поранений в автомобільній катастрофі

Зіген, Німеччина. — В днях 22—26-го січня 1992 року німецько-українське товариство „Діялог" при університеті в місті Зіген, Німеччина, перевело вже шостий транспорт гуманітарної допомоги на Закарпаття. Тим разом це був найбільший транспорт, що складався із шести мікроавтобусів завантажених медикаментами, медичними інструментами, харчами та вживаним одягом, разом вартости до 100,000 нім. марок (70,000 дол.).

При повороті, на замерзлій дорозі недалеко Братислави (Словаччина) перше авто зазнало аварії, у якій тяжко поранений був організатор і керівник групи, проф. Українського Вільного Університету у Мюнхені і доцент німецького університету міста Зіген, д-р Йосиф Сірка. Під сучасну пору він лікується в братиславській лікарні.

УКРАЇНА РОЗШИРЮЄ ДИПЛОМАТИЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 24-го січня, Президент України Леонід Кравчук зустрівся з міністром закордонних справ Франції Роланом Дюма. Під час розмови порушувались питання економічного співробітництва та проблеми ядерних озброєнь. Сторони визначили пріоритетні напрямки українсько-французького співробітництва: енергетека, в тому числі ядерна, автомобільна індустрія, літакобудування, сільське господарство і конверсія. На прохання гостя Л. Кравчук розповів йому про головні аспекти оборонної доктрини України, яка прагне показати приклад, як велика ядерна держава може стати без'ядерною. „Вже 35% тактичної ядерної зброї вивезено за межі України і ми задоволені, що Росія допомагає здійснити наші наміри", — сказав Президент України.

Торкаючись спроби групи депутатів російського парламенту поставити під сумнів рішення 1954 року щодо передачі Кримської области Україні, Л. Кравчук заявив, що ці намагання не мають правової бази, тим більше, що рішення, про яке йдеться, прийняли спочатку в парляментах Росії, потім України і вже останню крапку поставила Верховна Рада Совєтського Союзу.

В цей же день відбулась зустріч міністра закордонних справ України Анатолія Зленка з його французьким колегою Р. Дюма, після якої було підписано протокол про встановлення дипломатичних відносин між Україною і Францією, протокол про консультації між двома зовнішньо-політичними відомствами, та документ, що полегшує візовий режим, тобто знімає зайві формальності для людських обмінів.

На пресконференції для українських і закордонних журналістів Р. Дюма сказав, що він переконався в рішучості Президента України виконувати зобов'язання щодо її без'ядерного статусу. „Із зустрічі з Леонідом Кравчуком я виніс враження, що Україна в кримській проблемі має дуже вагому юридичну аргументацію. Україна прагне вирішувати проблеми шляхом переговорів замість того, щоб обмінюватися прокльонами".

У другій половині дня Р. Дюма від'їхав на батьківщину.

У Міністерстві закордонних справ України 24-го січня перший заступник міністра Микола Макаревич вручив генеральному консулові Австрії Міхаелеві Венінгорові екзекватуру на здійснення ним консульських уповноважень в Україні. Генеральний консул і перший заступник міністра підписали протокол про встановлення дипломатичних відносин між Австрією та Україною. Міхаель Венінгер, який тимчасово виконуватиме обов'язки повіреного у справах Австрії, висловив упевненість у тому, що зв'язки поміж обома країнами будуть успішними і що він з великим оптимізмом оцінює майбутнє незалежної української держави.

До столиці України 25-го січня прибула урядова делегація Єгипту. Вранці гостей прийняли Президент України Л. Кравчук і міністер закордонних справ А. Зленко.

У понеділок, 27-го січня, прибув до столиці України з офіційною візитою Міністер закордонних справ Португалії, професор Жуау де Деуш Інейро. Це перша візита такої поважної делегації Португалії в Україну. У Міністерстві закордонних справ України проф. Жуау де Деуш Інайро мав розмову з міністром закордонних справ А. Зленком. Сторони обговорили питання розвитку двосторонніх відно-

(Закінчення на стор. 4)

Зменшився наклад видань

Київ (УІБ). — Кількість періодичних видань, що потрапляє до українського читача, стрімко падає. Наприклад, за січень ц.р. доставлено в Київській поштовій зоні — їх є шість в Україні — тільки 9 міл. примірників газет, замість запланованих за передплатою 73 міл. примірників.

Наклади преси впали вдесятеро. Щотижневі наклади газет впали з 35 міл. примірників у 1991 році до 3.5 міл. примірників, а наклади журналів зменшилися з 70 міл. примірників до 7 міл.

УКРАЇНСЬКІ СИРОТИ З ТЕРНОПОЛЯ ПРИБУЛИ ДО ЧИКАГО

Чикаго (Ірена Камінська). — У вівторок, 28-го січня, перед год. 7-ою вечора, тут на летовищі О'Гер приземлився літак польської лінії „Льот", на якому прибуло 126 українських сиріт у віці від 5 до 14 років з Тернополя через Львів і Варшаву.

Ініціятором і головним промотором тієї безпрецедентної акції став о. пастор Шеп з лютеранської організації „Роздуми про віру", який, будучи в Тернопільщині, де проживає його родина, відвідав Тернопіль. Там він зустрівся з проблемами сиротинця: брак харчів, брак огрівання і тощо. Він рішив уможливити дітям приїзд до Америки, щоби у родин, які підшукає, діти змогли перебути тривожний час зими.

По приїзді пастор Шеп використовуючи свої контакти, знайшов фундаторів для оплачення приїзду, порозумівся з о. митратом Маріяном Бутринським, що для прийняття цих сиріт досить американських родин, але тому що це українські діти, їм напевно легше було б знаходитися в українських родинах. І розпочалася кропітка праця: всіми можливими способами оголошувалась справа, отці з амбон, на радіопрограмах, створився комітет — правдивий штаб молодих людей, включно з правниками. Продовж грудня і січня комплет потрібних родин був готовий і дня 28-го січня о год. 2-ій по полудні (такий був сподіваний час прилету) вже прибували цілі родини, очікуючи „своїх" дітей, в Культурному Осередку. Вечером прибули також і представники преси, радіо і телевізії, прибули також: Владика Інокентій Лотоцький та отці з усіх майже парафій. На летовищі їх очікували пастор Шеп, члени комітету і численні представники преси. На летовищі всі терпеливо очікували понад півтори години (стільки тривало виповнення всіх формулярів 126 дітей і 13 опікунів) аж діти появилися.

В Культурному Осередку використовувано час очікування: подавано потрібні інформації, доповнення американським родинам, Ірена Гаєвська розпочала коротку лекцію підставових українських слів, роздачу українських книжечок тощо. Навіть не було часу співати, все було дуже спізнене...

І нарешті о год. 10-ій, прибула „кавалькада" з п'яти автобусів „Грейгавнд", які фірма безплатно дала для перевезення, і до залі почали входити діточки. Багато, багато маленьких, як горішки зі своїм „багажем", а там же і старші. Всі присутні, стоячи оплесками вітали цей зворушливий похід і не було в цій залі людини, якій не текли б сльози. Мовчазні сльози, дивлячись на цих сиріток, а рівночасно на цей збірний вияв сердечности, теплоти, людяности. Діти по різному реагували, були зашоковані, сумні, може непевні, вкрай втомлені, тому і не дуже їли. Деякі маленькі почали плакати, одне повторяло: не хочу, не хочу. Друге кликало: бабусю!

Коли вже всі діти примістилися при столах відбулось коротке привітання, благословення і молитва Владики Лотоцького та представника Євангельської Церкви, коротке слово пастора Шепа. Кожна дитина отримала окремий подарунок і о. Мирон Панчук розпочав роздачі дітей родинам.

Цього вечора всі телевізійні програми подавали інформації, а чикагська пре-

(Закінчення на стор. 4)

ВИКУПОВУЮТЬ ХАРЧІ

Київ (УІБ). — Із Запоріжжя повідомляють про явище викуповування продуктів, зокрема м'яса, приїжджими з Москви. Перед приходом московського потягу кілограм м'яса коштує 40 рублів, а після відходу — 80 рублів, або й взагалі його нема. Дехто з росіян купує м'ясо оптом по 50-60 рублів за кілограм, щоб продати його в Москві по 100 рублів, що там вважається ще й дешево.

АКАДЕМІЯ В КЕРГОНКСОНІ

Кергонксон, Н. Й. — Місцевий Відділ Українського Патріярхального Товариства влаштовує Академію з нагоди сотої річниці уродин Патріярха Йосифа, в неділю, 16-го лютого, год. 12-та полудня, в залі церкви Пресвятої Трійці. В програмі доповідь, виступ хору і рецитації.

Президент України запропонував допомогу для поселення німців і татарів

Київ. — Радіостанція „Вільна Европа" повідомила, покликаючись на німецький популярний журнал „Дер Шпігель", що президент України Леонід Кравчук запропонував німцям, зацікавленим переселитись в Україну, допомогу у розселенні. Згаданий журнал пригадує, що у висліді Другої світової війни тисячі німців були переселені із своїх прадідівських земель і розкинені по багатьох республіках СССР.

Згідно з повідомленнями західних пресових агентств і кореспондентів, Л. Кравчук обіцяв німцям не тільки допомогу у процесі розселення, але також конкретно заявив, що Уряд України виділить для них добрі урожайні землі на півдні України, а також в Криму, якщо вони виявлять зацікавлення жити компактною масою в Україні.

Останні заходи уряду німецького канцлера Гельмута Коля і переговори німецьких представників з росіянами не увінчались успіхами, а деякі завваги президента Російської федерації Бориса Єльцина в цій справі викликали навіть суперечки і негативні дискусії в німецьких засобах масової інформації.

Якщо йдеться про розв'язання проблеми повернення і розселення татарів на Криму, то Уряд України у принципі ставиться до цієї справи позитивно, а Рада Міністрів України виділила навіть для цієї цілі 400 міл. карбованців, за вартістю 1991 року для посилення процесу повернення татарів в їхні корінні замлі, тобто в Крим.

Інформаційна служба України повідомила 31-го січня цього року про покликання до життя окремої урядової комісії у справі процесу повернення татарів в Крим і дослідження злочинного процесу їхньої депортації з корінних земель режимом Й. Сталіна.

У повідомленні сказано, що комісія займеться також допомогою переселенцям, зокрема тим, які були насильно виселені після Другої світової війни.

У СВІТІ

ПІВНІЧНА КОРЕЯ підписала угоду, згідно з якою інспектори Міжнародного агентства атомової енергії (МАГАТЕ) дістануть право відвідувати ядерні об'єкти країни і контролювати, чи виконуються умови договору про нерозповсюдження ядерної зброї, підписаного Північною Кореєю в 1975 році. Однак спостерігачі передбачають, що ратифікація угоди північнокорейським парляментом забере багато місяців.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР НАТО Манфред Вернер заявив в неділю, 2-го лютого, що західні держави повинні перешкодити влаштуванню на працю фізиків-ядерників зі Співдружности Незалежних Держав у країнах Третього світу, які є зацікавлені у створенні власної ядерної зброї.

В ОСТАННІ ДНІ ПОСИЛИЛАСЯ конфронтація між тимчасовим урядом Альжиру і ісламськими фундаменталістами. В п'ятницю, 31-го січня, поліція обстріляла учасників імпровізованого мітингу біля мечеті Баб-ель-Вед. В неділю, 2-го лютого, під час розгону натовпу фундаменталістів поліція застосувала сльозоточивий газ. Тимчасовий уряд заборонив політичну діяльність у мечетях.

ЗАСТУПНИК МІНІСТРА закордонних справ Латвійської республіки Моріс Гайліс, перебуваючи 29-го січня в Лондоні, повідомив, що Латвія має намір найближчим часом запровадити „латвійський карбованець", як засіб на час переходу до національної валюти — латів. Їх буде введено в обіг наприкінці 1992 року.

У ВИСЛІДІ ВИБУХУ бомби на пароплаві поблизу міста Бангладеш загинуло 14 пасажирів. Власті поклали вину за цей злочин на буддистських повстанців.

РОСІЙСЬКИЙ УРЯД прийняв рішення про надання особливого статусу „атомових" міст Арзамасові-16 і Красноярську-70. Про оце оголосив на пресовій конференції міністер науки, вищої школи і технічної політики Російської федерації Борис Салтиков. Він сказав, що ці міста входитиуть у федеральну власність, а їхні підприємства не підлягатимуть приватизації.

ЖЕРТВАМИ ВЕЛИЧЕЗНОЇ снігової лавіни на південному сході Туреччини стали понад 200 осіб. Сотні сіл є відрізані від шляхів сполучення. Найтяжче випробування дісталося на долю села Гормек. Воно було цілком присипане снігом. З-під нього рятувальники відкопали 109 трупів, в тому числі 77 поліціянтів, які охороняли село від нападів курдських сепаратистів.

В НЕДІЛЮ, 2-ГО ЛЮТОГО, Токіо навістив землетрус. Сила підземного поштовху досягла 5.7 балі за скалею Ріхтера. Деякі будинки зазнали ушкоджень. Кілька десятків осіб дістали поранення.

ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ правління колишнього банку колишнього Совєтського Союзу Арнольд Вайлуков в інтерв'ю газеті „Труд" повідомив, що в квітні цього року плянується розпочати друкування монети вартістю 20 карбованців і купюри вартістю 1,000 карбованців.

АНГЛІЙСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ журнал „Ланcет" опублікував дані, що стосуються вивчення інтелектуальних здібностей трьохсот дітей. Виявилося, що інтелектуальний розвиток дітей, котрі були вигодовані материнським молоком, значно вищі, ніж у тих, хто виріс на штучних харчах.

ДО ВСЕСВІТНЬОГО хрестоносного походу проти порнографії закликав Папа Іван Павло II під час прийняття керівників американського міжрелігійного об'єднання. „Порнографія принижує людську гідність і є за своєю сутністю формою експлуатації жінки", — сказав він і підкреслив, що на чолі боротьби з цим злом перебуває родина, тільки в її надрах діти можуть навчитися цінувати такі чесноти, як скромність і стриманість.

ЗСА ПОЧАЛИ ВІДКРИВАТИ АМБАСАДИ В КРАЇНАХ СНД

Вашінгтон. — Пресове агентство і кореспонденти інформують, що Уряд З'єднаних Стейтів Америки почав відкривати свої дипломатичні станиці у країнах Співдружности Незалежних Держав. У понеділок, 3-го січня вже почали діяти, правда ще в обмеженому засягу, амбасади ЗСА в столицях Вірменії, Білорусі, Казахстану і Киргизії. Таким чином число американських амбасад у країнах СНД збільшилось до шести, бо перед тим існували вже амбасади в Москві і Києві.

„Це допоможе урядові З'єднаних Стейтів Америки і його Державному департаментові пожвавити дипломатичну працю між Вашінгтоном і незалежними державами, які постали після розпаду колишньої совєтської імперії", — заявили американські дипломати в Москві і в Києві.

Представник американської амбасади в Москві Ричард Ерлі заявив, що тимчасовим повіреним Уряду ЗСА в Казахстані став Джексон МекДоналд, колишній працівник в амбасаді у Франції, Ливані і Бангладешу. Ед Меквіллімс керуватиме дипломатичними справами в Киргизії, Джан Форд зайняв таку ж позицію в Білорусі, а Стів Манн перебрав керівництво амбасадою в Єревані. Як відомо з раніших інформацій амбасаду ЗСА в Україні покищо очолює дотеперішній генеральний консул в Києві Джан Ґандерсон.

Поінформовані особи у Вашінгтоні повідомили, що незабаром президент Джордж Буш найменує до згаданих незалежних держав постійних амбасадорів й інших амбасадорський персонал в залежності від величини держави і потреб розгорнення дипломатичної, торговельної, культурної, наукової та іншої співпраці.

Вміжчасі засоби масової інформації повідомляють про конечну потребу збільшення і приспішення гуманітарної допомоги для країн СНД, бо життєва стопа постійно спадає і обнизилась в 1991 році на 10 відсотків. Ціни на товари першої потреби, зокрема харчові продукти і одяг, збільшились в місяці січні на 20 відсотків, полиці в харчових магазинах рідко коли бувають заповнені, зокрема у великих містах, а економісти передбачають, що такий стан триватиме ще принаймні два-три роки, залежно від того ,як буде розвиватися економіка, чи буде конструктивна співпраця між країнами і чи західні країни, зокрема „велика сімка" і Европейська спільнота дотримають своїх обіцянок і чи допильнують, щоб їхня допомога була належно та справедливо розподілена. Західні спостерігачі, які вже раніше побували в Російській федерації й деяких інших незалежних країнах жалуються, що велика частина доставленої ними допомоги пропала, а деякі товари пізніше можна було купити на чорному ринку, очевидно, за астрономічні ціни.

Міністерство економіки і департаменти сільського господарства й прохарчування в Україні повідомляють про брак харчів, зокрема у більших містах, які не мають безпосереднього зв'язку зі селом. Президент України Леонід Кравчук і Кабінет Міністрів поробили заходи, щоб отримати додаткову кількість продуктів з Европи і висловили надію, що західні країни приспішать пообіцяну гуманітарну допомогу, щоб не допустити до поширення голоду і започаткування хаосу на економічному відтинку.

В АМЕРИЦІ

ЗСА ПЕРШІ ЗГОЛОСИЛИСЬ подати гуманітарну допомогу комуністичному В'єтнамові з приводу недавнього гурагану, що навістив центральну частину країни. Аналітики твердять, що така заподадлива готовість допомогти своїм ще відносно недавним ворогам — це ознака того, що Уряд президента Джорджа Буша має надію на нормалізацію відносин між обидвома країнами. Договір про згадану допомогу підписано в Ганої під час недавніх відвідин спеціяльного післанця президента Дж. Буша генерала Джона Вессі. Перед своїм поверненням до ЗСА минулої суботи генерал Дж. Вессі пригадав також урядові В'єтнаму про 2,300 пропавших без вістки американських вояків під час індокитайської війни, яка закінчилась у 1975 році.

АМЕРИКАНСЬКА МИТНА служба почала вводити в життя закон, яким забороняється ввезення риби тунця (тюна) з 20-ох країн, де виробництва приймають рибу, яку ловлять такими методами, що безпотрібно нищать велику кількість дельфінів. Тунець ловлять риболови з Мехіко і Венесуелі методою вживання великих круглих сітей і в процесі тієї ловлі також вбивають дельфінів. Хоча тільки ці дві країни ловлять тунець в цей спосіб, то заборона включає 18 інших країн, куди мехіканські та венесуельські риболови висилають рибу для обробки і імпортування до ЗСА. Речники митної служби заявили, що країни, до яких стосується це ембарго є: Англія, Канада, Колюмбія, Коста Ріка, Еквадор, Франція, Індонезія, Італія, Японія, Корея, Панама, Еспанія, Тайван, Тайленд, Трінідад, Сінгапур, Тобаго та Венесуеля.

ВИСТУПАЮЧИ МИНУЛОГО тижня на телевізійній програмі Еванса і Новака каблевої новинкової мережі, Джек Кемп секретар Департаменту житлового будівництва та розбудови міст, схвально висловився про запропоновані Президентом зміни для прискорення економічного росту в країні, але також деякі з них назвав нічим іншим, як тільки „хитрунством", зокрема наказ Президента про зміну скалі для відтягнення державного податку.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ, яку створено для розсліду справи хто допустив до розповсюдження вістки минулої осени про обвинувачення проф. Аніти Гілл проти судді Кларенса Томаса, знаходиться тепер з цієї причини у прикрому положенні. Провірюючи різні можливості члени згаданої комісії дійшли до того, що їм потрібно покликати на зізнання двох репортерів, які перші помістили цю новинку, та членів зацікавлених тією справою груп. Одначе тут виринуло питання чи сенатська комісія має право вимагати зізнань від цих осіб і відразу побоювання чи це не буде переступленням Першої поправки до американської Конституції.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зазіхання Москви на Крим

У московській „Правді" появилася у минулому тижні стаття віцепрезидента Російської федерації, Александра Руцкого, яка у бомбастичному тоні домагається ревізії існуючих кордонів — з виразним натяком, що йдеться про півострів Крим, який повинен належати Росії, а не Україні. Руцкой, генерал летунства, двічі ранений у советській імперіялістичній війні в Афганістані, є у державній верхівці Російської федерації неначе лідером правої націоналістичної течії, опозиційної супроги радикальної реформи економічної системи, яку переводить президент цієї Федерації Боріс Єльцин, та опозиційної супроти принципів, зформульованих у документі в Алма-Аті, який став неначе конституцією бльоку „Співдружности" 11-ти усамостійнених країн колишнього Советського Союзу.

Коли Руцкой, який місяць тому публічно критикував плян Єльцина швидким темпом перевести приватизацію сільського господарства і промислу та скасувати існуючі тверді ціни на харчі й інші продукти й товари — Єльцин позбавив його головства у п'яти Комісіях московського парляменту. Із виразною неприхильністю супроти Руцкого, інформує про це „Ню Йорк Таймс" з 31-го січня 1992 року. Автор цього допису з іронією звертає увагу, як-то „Правда", недавній офіціоз Компартії, стала на послуги реакційному генералові. Руцкой покликається на „російську історичну совість", — яка ніби не дозволяє на поменшення кордонів Росії та заперечує право „одного комуніста" розпоряджуватись землями Росії. Мова про Сергія Хрущова, який, як генеральний секретар Компартії СССР, зрікся Криму у сторіччя Кримської війни у користь України.

Виступ Руцково з претенсіями до Криму знайшов негайний відгук державної верхівки України. Однаково президент Леонід Кравчук, як і міністер закордонних справ Анатолій Зленко, звернули увагу на право-державний акт з 1954-го року, але й на референдум з 1-го грудня 1991 року, в якому 54,2 відсотки голосуючих у Кримській області голосували „за" державну самостійність України. Найбільшим містом на Криму є Севастопіль, порт Черноморської фльоти. Севастопільська область віддала у референдумі 1-го грудня минулого року 57,1 відсотка голосів „за" Україну. Правдою є, що українці не мали і не мають на Кримі національної більшости. Проф. Володимир Кубійович подає у гаслі „Крим" в Енциклопедії Українознавства 10 різних народів, члени яких були автохтонами Криму на переломі 50-их і 60-их років. Тоді росіяни були там найбільшою національною групою, але також становили ледве 42,2 відсотка населення. Не знаємо теперішньої докладної статистики тамошнього населення, але правдою є, що без уваги на расу, націю і віру — всі тамошні мешканці не хочуть належати до Росії, бо не хочуть своїми податками фінансувати ворожі Кримові цілі й не хочуть бути предметом економічної експлуатації Москвою.

Ясно, що Руцкой не рахується з волею народу, — він так само, як Сталін, має на увазі виключно тільки матеріяльний інтерес імперії — коштом народів і їх території. Але наприкінці XX сторіччя не можна діяти так, як діяв Сталін на Ялтинській конференції у 1945 році, знайшовши доброго спільника в особі тодішнього президента ЗСА Френкліна Д. Рузвелта, з яким ділив території й ті народи не питаючи їхньої думки. Концепція поділу світу між Росію під назвою Советський Союз і Америку безповоротно провалилася. Александер Руцкой так само, як адмірал Черноморської фльоти Іґор Касатонов можуть бороздити, можуть спричиняти клопіт, але не можуть виграти, бо своїм світоглядом і своїми діями належать до минулого.

Говорячи про Крим, наче автоматично пригадується світла постать Агатангела Кримського, великого вченого орієнталіста, водночас історика української мови, письменника і поета, найбільш заслуженого для Української Академії Наук у Києві. Називався „Кримський" і був звеличником Криму — нероздільної частини України.

Віктор Пинзеник

КАРТКА ЧИ ТИМЧАСОВА ВАЛЮТА?

I.

Україна приречена перейти до ринку. В цьому процесі можливий і тимчасовий відхід назад, повернення у тій чи іншій формі до системи економічного й політичного диктату. Але це вже не може тривати довго. Силою сьогодні нікого нагодувати і примусити працювати неможливо. Ситуація, в якій значну частину населення України охопила розгубленість та економічна невизначеність, в мене викликає певний оптимізм. Процес економічних реформ нарешті серйозно зрушив змісця.

З січня 1992 року зроблено досить рішучий крок — лібералізовано ціни на переважну частину продукції. Правда, у діях людей, що приймали відповідні рішення, і тут позначились рудименти командної економіки. Це і досить широке коло товарів, ціни на які контролюються державою, і спроби визначити вільні ціни всезначною рукою „доброго тата" — центру, його міністерств і відомств, що сплять і бачать ринок з вуздечкою, з повідком їх всесильної опіки, і встановлення граничних норм прибутку на один карбованець витрачених коштів, перевищення яких вилучається до бюджету.

Чи могла Україна не провадити лібералізацію цін? Відповідь очевидна — ні. В умовах, коли Росія зробила цей крок, а економіку всіх держав колишнього Союзу обслуговує єдина валюта — карбованець, наслідком відмови від лібералізації став би повний розвал товарно-грошових відносин, спустошення відносно багатшого споживчого ринку України.

Оцінка економічної ситуації у республіці свідчить, що саме по собі ізольоване зняття контролю за цінами — дуже рішучий, сміливий крок. На початок року товарне забезпечення карбованця оцінювалось в 20—25 копійок. За рахунок тотального контролю над цінами інфляція перебувала в придушеному стані. З нового року вона ожила і піднялась на міцні ноги — ціни підскочили в чотири до п'яти, а по деяких товарних групах — і більше разів. У державі, громадяни якої мають виховану в комуністичному дусі психологію, це може мати серйозні неґативні соціяльні й політичні наслідки. Дуже важко психологічно звикнути до того, що раніше деякі товари коштували карбованці (правда, по таких цінах купували тільки „вибрані" — громадяни, що мали за своїм службовим становищем доступ до товару, а для більшости було нездійсненною мрією, хоча б побачити товарний ярлик продукту), а зараз десятки і сотні карбованців. А тому дехто прагне і відкрито заявляє про повернення „сильної руки", яка (невідомо, правда, як) чарівним чином заповнить прилавки маґазинів дешевими товарами.

Лоґіка трансформації командної економіки до ринку в Україні підказує, що лібералізацію цін слід було проводити одночасно з грошовою реформою. Це, з одного боку, дало б можливість молодій суверенній державі отримати реальний засіб для проведення незалежної економічної політики, а з — другого — стримати сильне інфляційне підвищення цін. Таке рішення пропонувалось Урядові ще півтора року тому. Останні спроби в цьому пляні робились в кінці минулого року і востаннє — на сесії парляменту 4-го січня цього року. Однак вони залишились поза увагою Уряду.

З метою захисту споживчого ринку республіки Уряд пішов шляхом часткової заміни в обігу карбованців купонами багаторазового використання, розглядаючи їх як тимчасову, перехідну українську валюту. Але, мабуть, не це було визначальним у їх введенні. Думаю, головною була чисто технічна причина — нестача для проведення усіх необхідних виплат карбованцевої готівки, яку банк Росії припинив видавати всім республікам, включаючи й Україну. Так, в останньому кварталі 1991 року республіка не отримала 25 відсотків потрібної готівки.

У наслідок прийнятого Урядом рішення втрачена унікальна можливість (у всякому випадку серйозно утруднена) уже зараз перейти до власних українських грошей. І тут купони могли б зробити дуже добру справу.

У багатьох із нас пройшла ілюзія, що гривню одразу можна зробити міцною, твердою, стабільною валютою. Купон, як перехідна валюта, міг відіграти ролю амортизатора — прийняти на себе удар переходу до ринку, „перехворіти", зняти так звану „інфляційну піну" з тим, щоб ці процеси менше позначились на гривні. Гривня ж, введена влітку цього року, могла б уже міцніше стояти на ногах, стати частково конвертованою (на внутрішньому ринку) валютою.

Сьогодні Уряд заявляє, що купони мають всі ознаки власних грошей. Формально — це справді так. Та все ж покищо немає підстав вважати їх тимчасовими національними грішми. Скоріше це картки, які нормують розподіл споживчих товарів, причому надзвичайно жорстко.

Закінчення буде.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує Лев Яцкевич

На теренах довговічности

Старинний, грецький лікар Гіппократ був цієї думки, що добрий лікар той, що вміє затримати молодість пацієнта навіть у старшому віці. На жаль, хоч від смерти Гіппократа минуло поверх 2,300 років, медицина не всилі перевести в дійсність ідеї Гіппократа, цебто здержати процес старіння, з цієї простої причини, що жаден лікар не знає на чому основується цей процес. Кожний з них знає клясичні причини смерти у старшому віці, такі, як недоліки серця, пістряк, параліч, цукриця, склероза артерій, недуга нирок тощо. Всі ці недуги можна, теоретично, вилікувати, або запобігти їхньому розвиткові, але це не значить, що кожна людина доживе в той спосіб до 100 років

І тут доходимо до стрижня основної проблеми, причини старіння. Сьогодні вже відомо, що затримання фізичного та ментального здоров'я людини в старшому віці залежить, не від лікарів, а від біологів, що досліджують зміни, які виникають в людині в часі старости. Дослідники концентрують свої зусилля над розшифруванням характеру тих всіх змін, що вирішують довголіття, чи передчасну смерть. Після довгих дослідів учені прийшли до переконання, що старіння тісно пов'язане з характером та природою людських клітин.

У медицині існує багато теорій про причину та суть старіння. Одна теорія вважає, що старіння — це пошкодження генетичного матеріялу наших клітин, друга, що деґенерація самих клітин, третя, що це нагромадження токсичних субстанцій у клітинах нашого тіла, а ще інша теорія пов'язує старіння з невідповідною віджившою клітин, або відсутністю деяких ензимів, що відрізняють один від одних рід клітин. Коли наука розв'яже ці питання, можна буде, не тільки продовжити нашу молодість, але через селективне вирощування продовжувати пересічне тривання життя людини поза одне сторіччя.

А поки те стане дійсністю, мусимо прийняти нашу приречену долю старіння та зв'язану з нею, істину нашого життя. З невідомих причин, вона в старечому віці дає перевагу жінкам. Під теперішню пору в ЗСА, на 100 мужчин, що досягнули 65-ий рік життя, маємо 139 жінок. Найгірше, що їх число постійно більшає і, згідно зі статистикою, в 2,000 році, на 100 мужчин буде 150 жінок. Але найбільшим ворогом старіння буде не статева нерозмірність, а самотність. Згідно з передбаченням Комітету старіння в американськім Сенаті, в XI сторіччі на 30 мільйонів людей в пенсійному віці, 16 мільйонів становитимуть вдови та вдівці.

Крім самотности, життя старших людей буде сповнене постійної грошової турботи, зв'язаної з інфляцією, яка буде надщерблювати покупну вартість їх обмежених доходів з емеритури та грошових заощаджень.

Колись мрією кожного пенсіонера було прожити хоч декілька років у малому містечку, або на селі, далеко від гамору, забруднення та та вандалізму великих міст. Виявляється, що ця мрія стане дійсністю для не багатьох, з цієї простої причини, що села і малі містечка позникають, а більшість людей нашої плянети буде жити в великих метрополіях. Вже сьогодні 60 відсотків людей у старшому віці, живе у великих містах, а в 2,000 році їх число збільшиться щонайменше до 75 відсотків.

Якщо, проте, наші сподівання на поступ медичних наук стануть дійсністю і науці вдасться, остаточно, побороти ці всі недуги, що десяткують людство у старшому віці, тоді кожна людина матиме змогу дожити, щонайменше, до 100 років, замість сьогоднішніх 78 для чоловіків та 81 для жінок.

Але чи продовжене життя принесе людині щастя, це ще велике питання.

У першій мірі, незважаючи на всі чудові гасла про рівність і братерство, людина, що не працює, має в суспільстві меншу пошану, ніж ця, яка працює. Єдиний виняток становлять митці, що творять до кінця свого життя та приманюють до себе, наче нетлі, широкі кола суспільства. Але в загальному, люди старші віком живуть у відокремленні суспільства, здебільшого в старечих домах, здані переважно на товариство людей свого власного віку. І це почуття відокремленности та непотрібности кидає тінь смутку та депресії на людей, що осягнули пенсійний вік.

Якщо, проте, людині вдасться виелімінувати та розв'язати всі економічні, харчові, енерґетичні, мешканеві та соціяльні проблеми, тоді може половина людства, що буде на емеритурі, втішатиметься щастям і радощами продовженого віку, звичайно, з усіми його світлами й тінями.

Марій Цибульський
ФКУ

ГАРВАРД ВИДАВ КОЗАЦЬКИЙ ЛІТОПИС

Читачі зацікавлені в українській історії радо вітатимуть найновіше видання Гарвардського університету п. з. „Велика війна Богдана Хмельницького" Григорія Грабянки (Гарвардська Бібліотека Давнього Українського Письменства, том ч. 9, серія текстів, 676 ст.). Книжка появляється в рамках широкого проєкту започаткованого Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету для відзначення Тисячоліття Хрищення України.

Літопис Грабянки, найбільш відома козацька хроніка, займає важливе місце в гарвардському корпусі видань як свідоцтво розвитку української свідомости і культури на початку XVIII ст. Проф. Юрій Луценко з Інституту літератури Академії Наук у Києві підкреслює у передмові, що російська політика обмежування української автономії після Полтавської битви 1709 року викликала зворот до минулого. Це нове зацікавлення сприяло появі ряду літописів. З-посеред них, в додатку до твору Грабянки, УНІГУ плянує видати праці Самовидця і Самійла Величка. На здійснення цих проєктів потрібно фінансової підтримки усіх, кому дорога українська історія.

Політичні наслідки упадку гетьмана Мазепи особливо заторкнули козацьку верству, тому і роля написання історії цієї доби припала найбільш освіченим її членам. Це в свою чергу, визначило нове місце світського елементу в українській культурі. Козацькі випускники Києво-Могилянсько-Мазепинської Академії заступили клерикальних істориків і згідно зі своїми політичними аспіраціями зробили переоцінку минулого, не тільки воєн Хмельницького, але й історії козаччини взагалі.

В описі військової кар'єри Григорія Грабянки, проф. Луценко підкреслює, що походив він з рядової козацької родини, але здібностями і зусиллям швидко осягнув старшинську ранґу. Грабянка закінчив Києво-Могилянську Академію; брав участь в Озовських походах та у Великій північній війні. У 1723 році був учасником депутації до царя Петра I, яка бажала скасування Малоросійської Колеґії та відновлення виборів гетьмана. За це був заарештований та ув'язнений. Після смерті Петра Грабянка повернувся на Україну. Він загинув 1737 або 1738 року під час російсько-турецької війни.

Григорій Грабянка займався добою Хмельницького, добачаючи в ній найбільш виразне свідоцтво українського самовизначення і обґрунтовання боротьби козацької старшини за збереження та оборону своїх прав і свобід. Стараючись виявити свої погляди більш переконуючо, автор звертається до особливої теорії козацького походження. Проф. Луценко заявляє, що в своїх історичних пошуках Грабянка нехтує Хрищенням Руси, центральним елементом історіософії клерикальних авторів і вказує на старинних турко-хозарів як козацьких прабатьків. Міт хозарського походження мав бути незаперечним доказом спеціяльного становища козацтва в українському суспільстві і оправданням боротьби за вдержання і продовження гетьманської автономії. Шукаючи різниці між козаками і росіянами, Грабянка оспорює погляди клерикальних істориків про те, що Мосох, син Яфета і внук Ноя, мав бути прародичем слов'ян (і безпосередньо) москалів та вважає Ґомера, Яфетового первородного сина, засновником роду хозар. Отже, здогадне походження козацтва від войовничих хозар, наслідників видатного роду, як також і недавна доба воєн Хмельницького, утверджуються для автора переконуючим арґументом для козацької боротьби.

В окремому розділі проф. Луценко розглядає відношення літопису до літературного стилю барокко. Так як Михайло Грушевський, він трактує працю Грабянки радше як літературний твір ніж об'єктивну історію. Грабянка старався передовсім збудити емоції читача, даючи йому ідеалізований образ козацької минувшини і особливо її символ в особі Богдана Хмельницького. З цією метою автор звернувся до літературних засобів. У запозичених з польських історичних праць XVI—XVII століть, у завершених повістках, кривавих сценах битв, уявних промовах і діялогах Грабянка демонструє

(Закінчення на стор. 3)

Олександер Домбровський

ДЕРЖАВНІСТЬ — РЕАЛЬНА ПІДСТАВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІСТОРІОГРАФІЇ

II.

Паґодін у своїй „теорії", якої не міг доказати, старався вмовити в науковий світ, що мешканці Київської Руси з оборонних мотивів перед татарами переселилися на Північ, а на їхнє місце прийшли мешканці західніх областей. Західня наука, яка в мультиперспективній проблематиці східноевропейської історії плenталася у хвості концепцій перербурзьких і московських істориків, приймала назагал усе, бо за тими „теоріями" стояла російська імперія, не лише респектована, але й ідеалізована як „свята Росія" не без харизми: Москва — Третій Рим.

Наслідки московсько-російсько-совєтської пропаґанди після Жовтневої революції затримали „статус кво" включно з традиційною імперською назвою (поруч апокаліптичного СССР) головно в поточній мові й публіцистиці, а навіть в науці. Україна так і залишилася в очах Заходу й його наукового світу „Малоросією". Назва „Україна" обмежилася майже до географічно-ономастичного поняття, а український народ до вузьких рамок етнографізму. Фікція так званої „радянської української держави" була диявольським майстерством совєтської рафінованої політики й забріханости та посміховиськом перед світом. Але Творець — Найвищий Підмет історії є всемогучий Правдою своєю!

Ще під кінець минулого й на порозі нашого століття Провидіння покликало до особливого завдання з-посеред нашого народу титана історіографії з Божої ласки, який станув в авангарді змагань за перемогу й гідне місце української історичної правди на форумі світової науки при конфронтації з московсько-російсько-імперськими максималістами типу Карамзіна, Соловйова, Паґодіна, Ключевського й їм подібних. У 1904 році Михайло Грушевський опублікував свою тезу про — Традиційну схему „русскої" історії і проблему раціонального укладу історії східніх слов'ян, у якій автор наголосив окремішність історичних процесів трьох східньослов'янських народів: українців, білорусів і росіян виказуючи особливо відмінність стилю історичного процесу українського Півдня й з другої сторони фіно-московської Півночі, отже території України від етнографічно московський земель. Не можна було відмовити рації тезі Грушевського, до якої почали прислуховуватися принайменше в площині теоретичних міркувань і академічних дискусій деякі більш „проґресивні" російські вчені, як наприклад, мовознавець Шахматов й інші.

Але, як сказано, то було лише в куцих рамках академічних дискусій без наслідків у сфері політично-державної практики, бо рація імперського стану не дозволяла. Дух валуївщини й чорносотенщини панував не лише в державних урядах, але й у високошкільних і наукових кабінетах та під мантіями бородатих представників „русского" православ'я. Тінь імперської політики затемнювала історичну правду як у межах єдино-неділимої, так і „зарубіжних" наукових кіл, про що добре дбали російські амбасади. Такий стан залишився і після Другої світової війни. Недержавна українська наука була обмежена майже включно до українознавства, бо треба було стало доказувати світові, що ...ми не верблюди. Та це не багато помогло й ми находимо по різних екциклопедіях дивовижні „родзинки" про Україну. Після наших інтервенцій видавці чемно виправдуються і в дальших виданнях повторюють старі недоречності. Часом питаєш сам себе: де кінчиться жалюгідне невігластво й глупота, а де починається зла воля. Те саме відноситься й до шкільних підручників з історії, наприклад у Америці. Правда, трапляються білі круки, які „навіть" знають, що Україна (дотепер було з причіпкою „ди") й Раша, це не те саме. Надіймося, що останні події на Сході Европи просвітять незрячих.

Та сталося щось, чого не передбачували в найближчому часі політики, совєтологи й футурологи: український народ опинився нагло на закруті східньоевропейської історії й піднявся зі своїх колін, а на овиді українського історизму появилася воля і державність. Світ нагло протверезився і „відкрив" над Славутою історичний народ (а хіба перед тим він не був історичним?!), який за словами поета „глянув як хазяїн домовитий по своїй хаті й по своїм полі". Тепер уже ніхто з американських „спеців" східньоевропейської історії не порівнюватиме України з Пенсильвенією чи іншим стейтом Америки, а прем'єр міністер Великобританії Марґарет Тачер не говоритиме, що Лондон не відкриває свого посольства в Каліфорнії й так само не може відкривати його в Києві. Українська державність стала реальним фактором-підметом у міжнародно-правному аспекті, а українська наука — державною, за якою стоїть державний народ.

Приймаючи реальну дійсність державности й тим більше незаперечної історичности українського народу, світ і його наукові кола мусять зрозуміти, що згаданий народ не вискочив нагло з історичної безодні віків як „деус екс махіна" в дні недавнього референдуму і, що він має за собою пройдений довговіковий історичний шлях. Це допоможе нашій державній науці вияснити чинникам міжнародної науки давність та історично-національну леґітимність метрики українського народу, а з другого боку метрикальну фальшивку фіно-татаро-московського етнічного конґльомерату в умовах евразійської Півночі. Це скріпить на міжнародному форумі морально наше право на ревіндикацію узурпованих північним сусідом наших надбань на довгому шляху від доби Київської Руси-України через пофальшований договір у Переяславі, злочини Романових у відношенні до України — аж до проклятих сімдесяти років терору й забріхання червоного Кремля.

Закінчення буде.

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 30-го січня, 12 адвокатів з дослідної Комісії Воррена і колишній президент ЗСА Джерлад Форд звернулися у Вашінґтоні до відповідних чинників, щоби відкрити для дослідів досі недоступні папки засекречених документів Сі-Ай-Ей та інших урядових установ пов'язаних із убивством президента Джана Ф. Кеннеді. Адвокати та інші члени вище згаданої комісії наполягають, щоби всі документи стали доступними для всіх бажаючих їх розглядати. Все це в наслідок нового фільму, що появився на екранах кінотеатрів у грудні під назвою „Дж.Ф. К." У фільмі є натяк на те, що складові частини Уряду, зокрема Пентаґон і Сі-Ай-Ей, були причетними до вбивства президента Кеннеді. Бо, як заявив адвокат Говард Вілленс, даючи доступ до досі засекречених документів „зможемо доказати критикам Комісії Воррена, що не було жодного зумисного маскування будь-яких фактів".

В ПАЛЄРМО ЗАСУДЖЕНО 30 членів сицілійської мафії, яка довший час використовувала домашніх господинь для контрабанди героїни до З'єднаних Стейтів Америки.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У „Свободі" з 16-го січня 1992 року, ч. 10, у списках заупокійних Божественних Літургій і Панахид, а саме в іменах фундаторів постійних стипендійних фондів при Фундації Українського Вільного Університету помилково подано імена Новаківського, проф. Кушніра, д-р. Володимира Савчука і проф. Константина Савчала. Треба читати: **Мартин Новаківський, професор Омелян Кушнір, д-р Володимир Савчак і проф. Константин Савчук.**

Відбулися загальні збори КНТШ у Торонто

Загальні збори НТШ у Канаді відбулися 11-го грудня 1991 року в Торонто за участю 34 присутніх і уповноважених осіб — дійсних і звичайних членів. Голова Управи КНТШ д-р Богдан Стебельський відкрив збори, зазначивши, що за такої кількости учасників прийняті зборами рішення є правомочними.

На голову зборів вибрано проф. Василя Янішевського, протокольного секретаря д-ра Володимира Болюбаша, голову номінаційної комісії д-ра Миколу Кумпету, голову мандатної комісії — інж. Романа Копача.

Голова загальних зборів покликав довголітнього голову КНТШ д-ра Богдана Стебельського до звіту про діяльність організації за останні шість років.

Звітуючи, д-р Стебельський сказав, що праця НТШ проходила в різних формах наукової, адміністративної і громадської ділянок. Переважно дійсні члени звершували свою працю публікаціями та участю в наукових конференціях і з'їздах. Виголошені доповіді на таких форумах згодом друкувалися в наукових збірниках, або видавалися під фірмою НТШ індивідуальними виданнями.

Адміністраційна праця переважно виконувалась силами президії Управи. До неї слід віднести канцелярійну працю голови та працю протокольного секретаря і скарбника. У їх функції входили листування, фінансові справи, повідомлення та інформації в пресі, підготовка і влаштування наукових конференцій тощо. Пленарні сесії всієї Управи відбувалися кожного другого місяця, крім вакаційних перерв у липні і серпні.

Фінансовою базою діяльности є не членські внески, а пожертвування і записи окремих осіб, громадських фундацій та влаштування власних імпрез. НТШ у Канаді є членом Централі КУК, а через Головну Раду НТШ входить до структури СКВУ. Управа НТШ у Канаді співпрацює з ГР НТШ у Ню Йорку, що координує працю всіх відділень НТШ, і також секціями НТШ, що є спільними організаційними клітинами всіх НТШ (Австралія, Европа, Канада, ЗСА і Україна — Львів). КНТШ також влаштувала разом наукові конференції з УВАН у Вінніпезі, Товариством Українських Інженерів, здійснено спільні конференції з Українським Історичним Товариством та Фундацією УВУ в Канаді і ЗСА.

Починаючи з 1991 року, Управа НТШ нав'язала контакти з Україною, відновленим НТШ у Львові під головуванням д-ра Олега Романіва. Члени НТШ взяли участь у наукових конференціях на оборону Лемківщини, доля якої вимагає всенаціональної уваги і допомоги всіх українців, щоб зламати ворожу аґентуру, що намагається роз'єднати карпатський етнос з Україною.

За останні два роки пожвавлено видавничу діяльність НТШ у Канаді. Неопубліковані доповіді, виголошені на наукових конференціях, підготовано до друку у формі двох збірників. Перший збірник присвячений працям д-ра Б. Стебельського під назвою „Ідеї і творчість" за редакцією д-ра О. Копач, а другий — колективна праця багатьох авторів, доповіді яких були прочитані на наукових конференціях. Перший збірник побачив світ 1991 року, а черговий вийде на початку 1992 року у видавництві „Гомін України".

В березні 1990 року Управа КНТШ делеґувала д-ра Юрія Куриса взяти участь у загальних зборах Львівського НТШ, а згодом до Львова вислано наукового секретаря НТШ проф. д-ра о. Петра Біланюка. В тому ж році нав'язано контакти з науковим центром у Польщі через посла до польського сейму д-ра Володимира Мокрого та з активним діячем української науки в Пряшеві д-ром Миколою Мушинкою, який зорганізував міжнародну наукову конференцію під назвою „Від НТШ до УВУ", присвячену В. Гнатюкові, дослідникові етнографії Карпатського краю. На цій конференції засуджено зазіхання колишніх окупантів українських земель, що фальшивими теоріями намагаються розкласти генетичну самобутність українського народу, зокрема діяльність Роберта Маґочого на Лемківщині і Закарпатті.

При Управі НТШ у Канаді діє Комісія дослідів українознавства, яку очолює д-р О. Копач. Ця комісія майже кожного місяця відбуває засідання.

Треба зазначити, що наше Товариство відвідав у жовтні 1991 року голова НТШ у Львові д-р Олег Романів. Він виступав з доповіддю в Монтреалі, Оттаві і Торонто. У своїй доповіді в Торонто, що відбулася 29-го жовтня в ґалерії КУМФ, Романів змалював обстановку праці НТШ у Львові та накреслив реалістичну картину політичної дійсности в Україні. Управа зобов'язалася передати на купівлю друкарні для НТШ у Львові п'ять тисяч доларів.

Протокольний секретар мґр. Іван Кузів сказав, що канцелярія НТШ одержала за звітний період близько 500 листів, включаючи різні урядові повідомлення, та вислала у відповідь біля трьохсот листів.

Після звіту голови КНТШ відбулась дискусія над звітами. Д-р М. Давосир від контрольної комісії висловив повне признання Управі за велику й віддану працю на проміжку всієї каденції, зокрема вирізнивши голову Управи д-ра Б. Стебельського. Д-р М. Кушпета вніс пропозицію уділити уступаючій Управі абсолюторію, яку загальні збори схвалили одноголосно.

Д-р Василь Верина поінформував, що в нього є значного обсягу праця про зруйновані і конфісковані українські церковні цінности на Наддніпрянщині за 1922 рік. Обговорювалась можливість видати таку працю у Львові.

Загальний збір схвалив запропонований номінаційною комісією склад нової Управи НТШ у Канаді в такому порядку. Голова Управи — д-р Богдан Стебельський, перший заступник голови — проф. Володимир Мацьків, протокольний секретар — мґр. Іван Кузів, скарбник — Олександра Ковалик, референт конференцій — д-р Василь Верига, бібліотекар Управи — мґр. Любомир Пендзей. Члени Управи: д-р Юрій Курис, д-р Олег Романишин, проф. Василь Янішевський, мґр. Роман Журба. Науковий секретар — проф. д-р о. Петро Біланюк, другий заступник голови Управи — д-р Олександра Копач, референт імпрез — д-р Микола Кушмета. Контрольна Комісія: голова — мґр. Володимир Кліш, Члени: д-р Володимир Болюбаш, д-р Микола Давосир. Заступник: мґр. Іван Геврик, д-р Константин Костів. Іван Геврик представляє НТШ в Централі КУК, а д-р Володимир Мацьків є представником до Головної Ради НТШ.

В. Б.

Вітаймо волю

Частина учасників свята Дня Незалежности в повіті Гадсон, Н. Дж.

Джерзі ситі, Н. Дж. (Х. В-Ф) — У середу, 22-го січня, о год. 4-ій по полудні, тут в історичному будинку повітового суду зібралося майже 100 громадян-мешканців повіту Гадсон, щоб у перше за довгі роки, ставши під сяйвом здійсненої мрії кількох поколінь — незаперечного факту відновлення самостійної України, відзначити річницю державности і соборности.

Цього разу господарем святочної церемонії був керівник повіту Гадсон Роберт С. Янішевскій, який проклямацію про встановлення дня 22-го січня 1992 року днем Української Незалежности в гадсонському повіті передав о. Романові Мірчукові.

У просторій ротонді архітектурної пам'ятки будинку колишнього повітового суду, крім членів місцевої громади та представників організованого українського життя повіту, присутніми були головний предсідник Українського Народного Союзу Уляна Дячук, головний секретар УНС Володимир Сохан, головний касир УНС Олександер Благітка. Суддя Роберт Челяк, який відкрив святкове зібрання, вітаючи всіх присутніх, представників таких організацій та товариств: Українська католицька церква св. Петра і Павла в Джерзі Сити, УНС, Кредитова Кооператива „Самопоміч", Український Народний Дім в Джерзі Сити, Український Народний Дім у Байонні, Союз Українок Америки, Спілка Української Молоді та дітвору „Рідної Школи". Після цього він представив керівника повіту Гадсон Р. Янішевского і попросив його до слова. Р. Янішевскі спершу звернувся з проханням до о. Р. Мірчука провести молитву.

Промовляючи до зібраних, Р. Янішевскі найперше сказав, що дуже відповідним приміщенням для переведення цього свята уважає цей історичний будинок повітового суду, котрий збудовано 1906 року, бо уважає, що юридична система ЗСА саме і є головною базою демократії цієї країни. Він говорив і про те, що ніхто краще не може зрозуміти радости американських громадян українського роду, які є свідками історичних днів України — батьківщини їхніх предків, як саме він, нащадок сусіднього польського народу.

Далі до слова запросив Р. Янішевскі ще одну особу, яка радіє разом з українцями — свого співземляка, нащадка польських іміґрантів Ричарда Рутковського, теперішнього посадника Байонну, який висловив свої щирі побажання для закріплення самостійности України та її входу в коло вільних народів світу.

Обидва промовці побажали українському народові якнайкращих успіхів, заявляючи: „Нехай воля гряде з 1992 роком!"

На цьому закінчено цю частину святкувань, а зараз після цього всі перейшли перед новий будинок повітового уряду, де на щоглу піднято синьо-жовтий прапор незалежної України.

Гарвард...

(Закінчення зі стор. 2)

хист бароккового письменника.

Твір „Велика війна Богдана Хмельницького", написаний 1710 року, перший раз опубліковано в Петербурзі 1793 року без імени автора і в сильно зрусифікованій формі. Ця понад 80-річна затримка була спричинена цензурою, накладеною тоді на літературу українського змісту, яка передавалась лише через рукописну книгу. Оскільки літопис Грабянки повністю передавав розуміння козацькою старшиною історії власного народу від найдавніших часів до сучасних авторові подій, він став особливо популярним серед українських читачів у XVIII столітті. Оригінал „Великої війни", від якого пішли всі пізніші списки, не зберігся. Літопис дійшов до нас у двох основних редакціях — довгій (16 рукописів) і короткій — (35 списків). Твір Грабянки передруковано ще раз у Києві у 1854 році, але це видання давно вже стало недоступним раритетом.

Даючи до рук читачів Грабянкову історію козаччини, Український Науковий Інститут в Гарварді заповнює помітну прогалину в дослідженнях інтелектуальної історії України. В новому томі Гарвардської Бібліотеки Давнього Українського Письменства представлені фотовидання короткого і довгого списків, що зберігаються нині в Центральній Науковій Бібліотеці Академії Наук у Києві. Публікація включає також передрук обох друкованих видань (1793 і 1854 років), вступ українською і англійською мовами та багату бібліографію.

Нова публікація Гарварду появляється завдяки щедрій підтримці визначних меценатів Фонду Катедр Українознавства Івана і Олени Панчуків з Мишиґену, які склали двадцять п'ять тисяч долярів на Гарвардський Проєкт Тисячоліття. „Велику війну Богдана Хмельницького" Григорія Грабянки, можна набути в УНІГУ, висилаючи замовлення і заплату в сумі 35 дол. на адресу: Harvard Series in Ukrainian Studies, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138.

Ділимося сумною вісткою
з родиною, приятелями і знайомими,
що в неділю, 2-го лютого 1992 р. відійшов у вічність
на 70-му році життя

наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, КУЗИН

бл. п.

ПАВЛО ЛАЩУК

уроджений в Козловичах Бресть над Бугом.

ПАНАХИДА — в середу, 5-го лютого о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesand Ave., Union, N.J.

Відвідини: вівторок год. 7-9 веч., середа 2-4 і 7-9 веч.

ПОХОРОН — в четвер, 6-го лютого 1992 р., год. 8:30 рано в згаданому заведенні, Служба Божа год. 9:30 рано в церкві св. Івана Хрестителя, 719 Sanford Ave., Newark, N.J., **а відтак на цвинтар** Hollywood, Union, N.J.

В глибокому смутку:

дружина — ГАЛИНА
донька — д-р ІРИНА ЛАЩУК COOPER
з чоловіком д-р BRAD COOPER і дітьми:
AMY LYNN, JULIE, RAICHEL, JOSHUA
син — АНДРІЙ з дружиною ІРИНОЮ і дітьми:
ХРИСТИНКОЮ І АЛЕКСАНДРОЮ
кузин — МИКОЛА ЛАЩУК з дружиною
МАРІЄЮ
свати — СТЕФАНІЯ І ІВАН ЦЬОЛКО

В пам'ять

бл. п. д-ра Івана Дачишина

зложили на нев'янучий вінок пожертви на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку: 50 дол. Ада Лапичак-Бах; на РУХ —50 дол. — д-р Пилип і Влодзя Демуси; 30 дол. — Остап і Іванка Гарасовські.

У пам'ять дорогої нам

св. п. Орисі Городиловської

пересилаємо 100 дол.
на перебудову будинку гетьмана Івана Мазепи.

Д-р Богдан і Віра ТОМКІВ

У пам'ять моєї Хресної Мами

св. п. мґр Ірени Городиловської

пересилаємо 100 дол. на перебудову будинку гетьмана Івана Мазепи у Києві.

Д-р Богдан — похресник і д-р Мотря ТОМКІВ, мол.

Ділимося сумною вісткою,
що в понеділок, 20-го січня 1992 р.
відійшов у вічність на 87-му році життя

мій дорогий МУЖ

бл. п.

ІВАН МИХАЙЛІВ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у п'ятницю, 24-го січня 1992 р. в катедрі св. Миколая, а опісля на цвинтар св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Залишив у смутку:

дружину — КАРОЛИНУ
племінника — ЯРОСЛАВА КОТИНСЬКОГО
шваґра — ВОЛОДИМИРА І ГАЛИНУ
БОЙЧУКІВ

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього
17-го жовтня 1991 року в Буенос Айрес, Арґентина
відійшов у вічність на 79-му році життя

наш найдорожчий ВУЙКО

бл. п.

Омелян Катеринюк

уродженець Котмані, Буковина, Україна.

ПОХОРОН відбувся в середу, 15-го січня 1992 р. і похований на цвинтарі Cave Hill, Louisville, Ky.

У смутку:

братова — ГАЛИНА ШУРИН
племінниця — ОЛЯ ШУРИН
племінник — ЮРА ШУРИН
тета — МАРІЯ КОПИТОВ
та родина в Україні

Ширші сходини комітету рогатинців

Комітет рогатинців в Торонто скликав на день 17-го листопада 1991 року ширші сходини своїх членів з метою вислухати звітів Управи, обговорити всі поточні діла та зустрітися з головою Центрального Комітету д-ром Олегом Кудриком. Сходини відбулися у привітному приміщенні Суспільної Служби Торонто призначеного дня в год. 3-ій по полудні. Було присутніх 45 осіб, з того троє гостей з України.

Сходинами провадив голова торонтонського комітету мгр. Михайло Ромах, секретарював Іван Падик. Реєстрацією займався касир Іван Крупка, продажем карток Мирон Пазій. Підвечірок приготовили Стефа Космина, Оля Падик та Павлина Лялька. Через несподівані хвороби не могли бути присутні такі члени Управи: М. Б. Бігус, І. Лапчинський і Софрон Штиркало. Голова М. Ромах привітав всіх присутніх рогатинців, голову Центрального Комітету д-ра О. Кудрика, (який прибув на ці сходини з далекого Блумінґтону в Індіяні, ЗСА), згадав про присутніх на сходинах гостей з України та намітив програму. Тоді обширніше говорив д-р О. Кудрик про відбутий 4-ий З'їзд рогатинців та продовжування праці в двох напрямах:

1. Перевірка матеріялів до 2-го тому збірника, збирання і замовлення нових матеріялів, яких бракує. Тут дальше йдеться головним чином про час до 1940 року та про доповнення до 1945. Дальші роки можливо будуть вже в увазі жителів теперішньої рогатинської землі, отже майбутнього 3-го тому.
2. Ближчий контакт з товариством „Дзвін" в Рогатині, наша співучасть у відновленні славної рогатинської гімназії та вкінці наша поміч у акції закріплення старовинних пам'яток, відновлення культурної діяльности у якнайширшому розмірі.

Для наших, досить амбітних, планів потрібно більшої кількости фондів, отже треба застосувати різні акції. Однією з таких акцій є видання кольорових карток із зображеннями іконостасу церкви св. Духа в Рогатині (1650 р.). Картки ці надаються на всякі оказії, можна набути їх в книгарнях, як також у членів управи нашого комітету. Іншим засобом являється спонсорство окремих осіб для пам'яті своїх рідних.

Д-р Кудрик згадав теж про свою поїздку до Рогатина в 1990 році. Вона на жаль, була дуже коротка, бо ще не було тоді можливости вільної подорожі по Україні. Літом 1991 року перебував в Рогатині Петро Маслій (Англія), від нього вже теж були найновіші відомості, головно про започаткування відновлення Гімназії. Отже, поле нашої діяльности досить широке, працювати треба нам послідовно і швидко, щоб досягнути цілі в можливо короткому часі.

З черги виступив Іван Падик, який звітував за касу, переписку та інші справи. Звітував теж за відсутнього М. Богдан Бігуса, в руках якого були дві справи, а саме видання згаданих кольорових карток та придбання книгозбірні св. п. Осипа Дячишина з Монтреалю для Рогатинської Гімназії. Карток надруковано більшу кількість, половину має у своєму зарядженні торонтонський Комітет Рогатинців. Богдан Бігус при допомозі декількох членів Управи (Падика, Пазія, Ляльки та ін.) займався не тільки справою друку карток в друкарні Бабюка в Рочестері, але й перевозом, замовленням конверт, пакуванням у пакети по 10 карток та висилкою на різні адреси. Дальший продаж карток в друкарні Бабюка в Рочестері, але й перевозом, замовленням конверт, пакуванням у пакети по 10 карток та висилкою на різні адреси. Дальший продаж карток перебрав на себе Мирон Пазій, котрий і в часі ширших сходин їх розповсюджував. Придбання книгозбірні св. п. Осипа Дячишина для Рогатинської Гімназії стало справжнім досягненням послідовних старань М. Б. Бігуса. Родина покійного О. Дячишина виявила свою прихильність до передачі книжок. В короткому часі син О. Дячишина привіз кількадесят великих пакунків книжок разом із їхнім реєстром. Треба зазначити, що ці книжки були впорядковані і зареєстровані ще руками О. Дячишина. Тепер залишається тільки спакувати їх відповідним способом та переслати до Рогатина.

Після цих звітів були численні запитання, доповнення, поради. Присутні хотіли знати ближче про працю редколегії, розпродаж карток, про життя в теперішньому Рогатині, про зустріч колишніх учнів Гімназії з нагоди її поновлення, про діяльність Товариства Дзвін, як теж про діяльність окремих відділів Комітету Рогатинців, і про висилку нашого збірника в Україну. Згадано про діяльність УПА, про творення Української Дивізії, про самооборону. Можливо, прийшов уже час, коли можна і треба згадати події, вкриті дотепер серпанком таємниці...

Дискусії продовжувалися і в часі підвечірку. Наш гість д-р Кудрик відповідав, вияснював та заохочував усіх рогатинців до дії, щоб можна було в можливо короткому часі виконати всі зобов'язання, що їх ми взяли на себе.

Марія Голод

Відзначення 90-ліття С. Сідлярчука в Бостоні

Зліва: Володимир Гетьманський, мгр Орест Щудлюк, Любомир Щудлюк, д-р Іван Дідюк, о. крилошанин Емілян Шараневич і шановний ювілят Степан Сідлярчук.

Людина, яка довгий час живе в громаді, і щедро віддає їй розум і серце, заслуговує на загальну вдячність і шану. Українська громада в Бостоні виявила ці почуття, коли одному з її членів, Степанові Сідлярчукові, сповнилося 90 літ життя.

Степан Сідлярчук народився 2-го грудня 1901 року в Снятині, Галичина. Тут провів свої молодечі літа, доки не вступив до Української Галицької Армії. Брав участь у боях за Київ і в Чортківській офензиві під Волочиськом потрапив у полон. Повернувшись до рідного краю оженився, мав дві дочки і сина. Працював в міській бібльотеці. Відтак поляки покликали його до війська, де мусів відбути два роки служби. Вернувся як підстаршина з рангою вістуна.

Під час гітлерівсько-московської війни, коли організувалася Дивізія „Галичина", він служив в 13-ій компанії легкої артилерії. Перейшовши страшні бої, розпад Німеччини, а тим самим і нашої Дивізії „Галичина", він опинився в полоні, а по звільненні — в таборі Регензбурґу в Німеччині, де працював і звідки приїхав до Америки. Він був і залишається одним з найактивніших членів української громади в Бостоні, відомий своєю жертвенністю для добра Церкви, школи, різних суспільних потреб Українських Організацій і Товариств. Його прізвище не побачите на кожній збірковій листі.

Він був засновником і шість літ головою Відділу Українського Конґресового Комітету Америки, засновником і членом Екзекутиви Української Братської Федеральної Кредитової Кооперативи, засновником Відділу Товариства за Патріярхат в Бостоні. Дуже багато праці він доклав до заснування ФКУ при УНІҐУ. Він є його меценатом і пожертвував найбільшу суму в Бостонській громаді на це велике діло української науки, за що Управа Фонду Катедр Українознавства переслала ювілятові письмовий привіт і щирі побажання з підписами всіх професорів та працівників ФКУ. Тут також варто згадати, що за останні роки ювілят 10 разів відвідував Україну.

Одним словом, нема в Бостоні товариства чи організації, щоб наш ювілят не був її основником чи членом Екзекутиви.

Зі щирою вдячністю за його жертвенну працю для громади і України 30-листопада 1991 року зійшлися його приятелі, знайомі, його дочка, що спеціяльно з цієї нагоди приїхала з України.

В гарно прибраний залі української католицької парафії Христа Царя в Бостоні, в присутності понад сто осіб, ювілейне свято відкрив і ним провадив мгр. Орест Щудлюк. Привітавши ювілята, родину і гостей, він попросив о. крилошанина Емілияна Шараневича провести молитву, по котрій провідник програми проголосив тост з нагоди 90-ліття шановного, Степана Сідлярчука, а потім прозвучало дуже ґрімке „Многая Літа". З родини, крім дочки Зеновії Міняйлюк, були присутні внук Юрій Міняйлюк, який вже давніше приїхав з України, та сестра дружини ювілята Неля Кривлевець.

По спільній вечері йшли привітання. Перший виступив інж. Станислав Берегулька. Він розказав про життєвий шлях ювілята, передовсім про його діяльність та активність серед української громади Бостону і околиці, починаючи від 1950 року. Зложив також привіт від пластової станиці української молоді.

Мгр Орест Щудлюк привітав ювілята від Відділу Українського Конґресового Комітету Америки в Бостоні.

Мирослав Вінтонів, голова парохіяльного комітету парохії Христа Царя, привітав ювілята від церковної громади.

Д-р Іван Дідюк привітав ювілята від Української Братської Федеральної Кредитової Кооперативи в Бостоні, бостонських Відділів „Провидіння", Товариства „Патріярхат".

Володимир Гетьманський здоровив ювілята від Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу, тут треба підкреслити, що ювілят був довгі роки організатором, членом управи Відділів, він багато приєднав членів для УНС, за що Управа УНСоюзу переслала ювілятові письмовий привіт, підписаний головою Управи УНС Уляною Дячук. Також В. Гетьманський передав привіт від станиці Об'єднання колишніх Українських Вояків Америки.

Володимир Михайлів привітав ювілята від 31-ої станиці Українських Американських ветеранів.

Любомир Щудлюк, голова Осередку СУМА в Бостоні, привітав ювілята як почесного члена Осередку.

Особливо зворушливий привіт зложила дочка ювілята Зеновія Міняйлюк, яка саме того дня приїхала з України. Вона вітала ювілята від себе, родини, дітей, внуків. Тепло дякуючи батькові за велику допомогу для неї і цілої родини і передала дорогому ювілятові подарунок від родини.

Гарною несподіванкою був виступ Оксани П'ясецької із сольоспівом, при акомпаніменті на акордіоні Юрка Міняйлюка, внука ювілята. Юрій Міняйлюк виконав українську коломийку.

На закінчення промовляв ювілят. Він дякував присутнім за участь на цім великім для нього святі. Подякував усім гостям і провідник, відтак попросив о. Е. Шараневича провести молитву подяки.

Так відбулося це гарне ювілейне, дуже рідке в нашій громаді свято пошани для людини, яка посвятила своє життя для громадської праці, і наша бостонська громада бажає йому ще багато щасливих і здорових років, нових успіхів для добра громади і України.

Іван Дідюк

УКРАЇНСЬКІ...

(Закінчення зі стор. 1)

са писала про це 29-го січня.

У середу, 29-го січня, діти з своїми опікунами ходили „за справунками", хотіли бачити, як виглядають помаранчі в крамницях і ох, скільки їх!" Інша купила вимріяного ведмедика. В Дітройті, де дві лівчинки прийняли хлопчика, як братіка, справжнє родинне торжество. Американські родини телефонічно контактують „свою дитину" з дітьми українських родин, що „їй сумно, хай хоч телефоном поговорить". Перші сигнали показують, що діти надзвичайно „прийнялися", відчутне вдоволення і радість, постають різні промисли і задуми американських родин, через українські родини допомогти нав'язувати контакт з дітьми. Ще вкрай зворушливий факт: американська родина взяла дитину, частинно без пальців. Вони її голублять, радіють, хата для них повна життя, що-раз дзвонять до знайомої українки з різними питаннями і діляться своїм щастям.

Є вже сприятлива атмосфера для адоптування дітей. Приїзд цих дітей, ціла ця акція викликала в тутешньому американському світі велике зацікавлення (телефонічні питання не втихають), а українським родинам дає це можливість ще в такій формі допомогати Україні і вірити у свої сили, свої спроможності. Всім, хто причинився до реалізації тієї благородної акції, належиться велике признання і подяка.

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

син. Міністри закордонних справ Португалії та України підписали протокол про встановлення дипломатичних відносин між Португалією та Україною.

У другій половині дня Л. Кравчук мав розмову з де Деушем Інейро. У розмові міністер закордонних справ Португалії зазначив, що його країна має досвід переходу від тоталітарного режиму до демократії і згодна допомогти у цьому Україні.

„Ми також готові до широкого співробітництва", — підсумував Л. Кравчук.

Того ж дня Л. Кравчук зустрівся з першим заступником міністра закордонних справ Польщі Єжи Макарчеком, який передав керівникові України вітання від президента Валенси. Є. Макарчек зазначив, що стосунки з Україною є пріоритетним напрямком польської зовнішньої політики. Л. Кравчук попросив передати Лехові Валенсі, що Україна має бажання підтримувати добрі відносини зі західнім сусідом.

Св. п. Л. Биковський

У суботу, 11-го січня 1992 року, в Денвері, Коло., помер наш славний науковець, інженер Лев Биковський на 96-му році життя. Похорон відбувся 14-го січня з похоронного заведення Олінґер. Чин похорону доконав о. Григорій Волковинський.

У смутку прощала денверська громада свого заслуженого діяча у вічну дорогу. Інж. Т. Кропив'янський прочитав некролог з повного творчого життя покійного. При могилі прощальне слово сказали від православної громади Покрови Матері Божої інж. Олег Завадович, від УВАН і наукового світу д-р Богдан Винар, Оксана Безручко-Росс, як одна з давніх знайомих, ще з часів перебування інж. Биковського в Празі, Чехо-Словаччина.

Денверська громада втратила одного з найбільш улюблених і найстарших її членів. Ніхто не зможе замінити Л. Биковського на громадській ниві, головно як секретаря денверського відділу УВАН, під егідою якого він через багато років влаштовував місячні засідання на користь всієї громади.

Інж. Л. Биковський залишив у смутку дружину Марію, якій громада Денверу і околиці висловлює щире співчуття.

Юрій Мошинський

СТУДЕНТКА ДРУГОГО курсу теології Тбіліського університету Таміла Шатірішвілі оголосила голодівку протесту у зв'язку з подіями в Грузії. Над кімнатою в єреванському готелі Ані, де оселилася Таміла, висить транспарант: „Я оголошую голодівку на знак протесту проти воєнного перевороту, що відбувся у Тбілісі".

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 1

Кобаснюк Бюро, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
Я. Лютий-Лютенко, Самерсет, Н. Дж.	15.00
Т. Унра, Клівленд, Огайо	15.00
Я. Васильків, Клифтон, Н. Дж.	10.00
Р. Войнаровський, Голівуд, Фл.	10.00
В. Гаєвий, Джерзі Сиггі, Н. Дж.	10.00
М. Данилюк, Голівуд, Фл.	10.00
І. Заяць, Іст Гановер, Н. Дж.	10.00
С. Кравченюк, Джерзі Сиггі, Н. Дж.	10.00
С. Лехновський, Кергонксон, Н. Й.	10.00
Н. Мандрусяк, Флоргем Парк, Н. Дж.	10.00
С. Марків, Айслін, Н. Дж.	10.00
Т. Моравський, Клифтон, Н.Дж.	10.00
Т. Новосівський, Девон, Па.	10.00
А. Політило, Шорт Гіллс, Н. Дж.	10.00
Я. Ринчак, Кергонксон, Н. Й.	10.00
Б. Робак, Ірвінґтон, Н. Дж.	10.00
А. Черна, Орадел, Н. Дж.	10.00
А. Шульга, Матитак, Н. Й.	10.00
Д. Бобеляк, Нюарк, Н. Дж.	5.00
С. Бойчук, Стретфорд, Конн.	5.00
З. Воробець, Нюарк, Н. Дж.	5.00
Е. Гречило, Лонґ Айленд Сиггі, Н. Й.	5.00
П. Гудак, Спрінґ Велей, Н. Й.	5.00
М. Ґалановський, Клифтон, Н.Дж	5.00
С. Ґлют, Клифтон, Н. Дж.	5,00
О. Денисенко, Кергонксон, Н.Й.	5.00
П. Джиджора, Сідер Ґров, Н. Дж.	5.00
О. Дубик, Трентон, Н. Дж.	5.00
А. Думка, Н. Й., Н. Й.	5.00
С. Івасечко, Редінґ, Па.	5.00
Ґ. Клименко, Клифтон, Н. Дж.	5.00
А. Кравчук, Філядельфія, Па.	5.00
А. Кулинич, Орлендо, Фл.	5.00
В. Куліш, Ярдвил, Па.	5.00
В. Кух, Денвил, Н. Дж.	5.00
М. Кушнір, Парма, Огайо	5,00
Ю. Левицький, Н. Й., Н. Й.	5,00
О. Магмот, Овст Орендж, Н. Дж.	5.00
А. Маркович, Клифтон, Н. Дж.	5.00
В. Марущак, Ірвінґтон, Н. Дж.	5.00
Т. Москаль, Клифтон, Н. Дж.	5.00
Я. Нестор, Асторія, Н.Й.	5.00
К. Папуга, Розел, Н. Дж.	5.00
С. Пилип, Спрінґфільд, Н. Дж.	5.00
В. Романцьо, Вудгейвен, Н. Й.	5.00
С. Семущак, Вудсайд, Н. Й.	5.00
Н. Скірка, Йонкерс, Н. Й.	5.00
Ю. Тимків, Філядельфія, Па.	5.00
В. Третяк, Вудгейвен, Н. Й.	5.00
Н. Франко, Пітсбурґ, Па.	5.00
В. Левицький, Мейплвуд, Н. Дж.	3.00
П. Вільшинський, Юніон, Н. Дж.	2.00
Р. Ковалів, Лонґ Айленд Сиггі, Н. Й.	2.00
В. Марущак, Клифтон, Н. Дж.	5.00
М. Медюх, Томс Рівер, Н. Дж.	2.00
Ю. Олесницький, Томс Рівер, Н. Дж.	2.00
Я. Почтар, Пеквенак, Н. Дж.	2.00
В. Рептер, Томс Рівер, Н. Дж.	2.00
В. Сенежак, Вест Орендж, Н. Дж.	2.00
О. Сушко, Балтімор, Мд.	2.00
І. Тершаковець, Ірвінґтон, Н. Дж.	2.00

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 15-го ЛЮТОГО 1992 р.

Джерзі Ситі, Н. Дж. Річні загальні збори 170 Відд. Т-ва „Українська Січ", о год. 1-ій по пол. в УНДомі, 92 Фліт Стр., Джерзі Ситі, Н. Дж. (90-ліття Відділу). — За Управу: Й. Зубрицький, гол., В. Білик, секр., Г. Гаврилюк, касир.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ БАРЛАК член УНС Відд. 37-го Сестрицтва „Любов" в Елизабет, Н.Дж. померла 26-го серпня 1991 року на 75-му році життя. Нар. 1916 року в Алламачі, Н.Дж. Членом УНС стала 1956 року. Залишила у смутку двох синів Івана й Василя та ближчу й дальшу родину на Україні і в Америці. Похорон відбувся 30-го серпня 1991 року на цвинтарі Pequest Union Cementery в Юніон, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Осередчук, секр.

ВАСИЛЬ ОРЕСІК член УНС Відділу 164-го Т-ва ім. М. Грушевського в Бервик, Па. помер 6-го листопада 1991 року на 79-му році життя. Народжений 1912 року в Бервік, Па. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку дружину Гелен, дочку Ґльорію Доналд, одного внука, та сестри Анну Кабій і Марію Дельвеччіо. Похорон відбувся 9-го листопада 1991 року на цвинтарі сва. Кирила і Методія в Бервік, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Тимко Бутрей, секр.

ІВАН СТРИЖАК член УНС Відд. 337-го Т-ва ім. Івана Франка в Балтиморі, Мд. помер 17-го жовтня 1991 року на 62-му році життя. Нар. 2-го лютого 1929 року в Харкові, Україна. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дружину Надю, дочку Олександру і сина Віктора. Похорон відбувся 21-го жовтня 1991 року на російському православному цвинтарі св. Андрея в Балтимор, Мд.

Остап Содовий, секр.

ЄФРОСИНА СЕМАНЮК член УНС Відд. 277-го Т-ва ім. Івана Хрестителя в Гартфорді, Конн. померла 24-го жовтня 1991 року на 83-му році життя. Нар. 1908 року в Україні. Членом УНС стала 1976 року. Залишила у смутку дочку Марію Якимів з мужем Іваном, сина Михайла, 4-ох внуків: Михайла, Ірену Бобрівник з мужем, Надю з мужем і Христину і троє правнуків. Похорон відбувся 28-го жовтня 1991 року на цвинтарі св. Михаїла в Гластонбирі, КТ.

Вічна Їй Пам'ять!

Осип Гладун, секр.

ПОПРАВКА

В статті п.н. „Після політичного романтизму — політичний містицизм" з 15-го січня має бути: „В цім модернім ґностицизмі Нової Ери Ісус Христос — не Богочоловік". Також має бути: „Погляди Бердника мають приклонників, як про це свідчать, хоч би його роля... в Коломиї". — Ред.

● ДО ВИНАЙМУ ●

● РОЗШУКИ ●

Леськів Ганна Петрівна пошукує стриєчного брата **ДОМАШОВСЬКОГО СТЕФАНА** ур. в Бережанах 1924-1925 р., батьки на ім'я Микола і Зофія Домашівські, працювали на пошті в Бережанах. Хто знав би про нього або він сам прошу тел. на число **(813) 755-1866**.

●FUNERAL DIRECTORS●